

Valfrid Antipas Cederblad, Tippen!

Alla gamla Västerhaningebor har träffat på Valfrid Antipas i något sammanhang. Men inte under detta ståtliga och delvis bibliska namn!

Han var Tippen med hela samhället! Från 1930 var han med hustrun Edla

Tippen, 1950-talet

kaféidkare i den egenhändigt byggda villan Sandhem i hörnet Klockargatan/Stationsvägen i Västerhaninge, i det hus som sedermera blev centrum för åkarna i byn och för det mesta kallades Lastbilscentralen. Han bygger sedan ytterligare en villa, nu på tomen intill Tingshuset, nuvarande Mäklarhuset (2013) och flyttar dit 1933.

Han var även åkare och senare ambulerande fiskförsäljare i trakten. Vid sidan om det mera rutinmässiga fiskhandlandet bedrev han affärer med det mesta, alltifrån militär överskottsmateria och julgranar till kreatur.

Tippen var på många sätt en märklig människa och ett original. Han var nog inte mer än 160 cm hög och midjemåttet var nog något liknande. Klädd i blåkläder och vegamössa på sommaren och storväst och myrstack

på vintern släpade han runt sin trehjuliga lastlådecykel med strömming, torsk och abborre samt en och annan nyskjuten and.

Fisken fångade han delvis själv i de lokala vattnen runt Horsfjärden men köpte också en del från fiskarna i skärgården.

I Västerhaninge reste han upp sitt lilla torgstånd utanför Roswalls affär en dag i veckan och försåg byborna med, för det mesta, färsk fisk. Hustrun Edla kompletterade det lilla familjeföretaget med liknande verksamhet på planen vid Tungelsta station och sommartid månglade man fisk även i Årsta Havsbad

På senare år öppnade han fiskaffär i en källarlokal på Ringvägen i Västerhaninge och flyttade med hustrun in i en hyreslägenhet i samma hus.

Tippen var en grunden mycket snäll människa men blev som förbytt när han fick lite brännvin innanför västen. Vissa dagar var han odräglig mot kunderna och tålde inte det minsta ifrågasättande från deras sida.

Många var de hemmafruar och pigor som fick byta ut den tilltänkta fiskmiddagen till någon form av charkmeny när Tippen var på dåligt humör och mer än lovligt fräck i mun. Med en knyck på nacken och snörpt mun gick man till Konsum eller Roswalls och handlade falukorv eller en bit rimmat sidfläsk istället.

Tippen i yngre dagar

Antipas Cederblad var född 1892 i en torpstuga på Sotinge i Västerhaninge, fadern var skomakaren Otto Valfrid född i Fresta 1853 och modern Johanna Kristina, född Pettersson, kom från Ösmo. Bröllopet hade stått på midsommarafton 1890 på Muskö där föräldrarna då bodde och Valfrid Antipas var deras andra barn.

Några månader före Bröllopet hade första dottern Signe Valfrida kommit till världen men hon avled vid två års ålder några dagar före Antipas föddes. Hösten 1893 föds det tredje barnet på Sotinge och hon får exakt samma dopnamn som sin tidigare avlidna syster.

År 1894 flyttar skomakarfamiljen till torpet Norrhörnet som ägs av handlaren Fredriksson på Oskarsberg och Antipas får en syster 1895, Johanna Maria Ottilia och en bror, Ernst Timoteus 1896 som dock avlider i spädd ålder. Omkring 1898 flyttar familjen till Lindal på Stavs ägor och där föds Otto Timoteus år 1899 men lever bara några år.

År 1901 får Antipas ytterligare en syster, Rut Rolanda och slutligen 1904 kommer Augusta Vilhelmina Cecilia till värden i den lilla skomakarstugan. I december 1913 flyttar Antipas till Stockholm, närmare bestämt till Katarina Bangata som inneboende, han skriver sig där som "jästarbetare, sjöman". Året därpå flyttar han till Blekingegatan, fortfarande som inneboende. Från augusti 1914 är han inskriven i Nyköpings Sjömanshus men finns inte registrerad på någon sjöfart. I slutet på 1919 får han nog av storstaden och flyttar åter ut till Västerhaninge till föräldrarna som bor kvar i torpet Lindal i Stav

Inte långt därifrån ligger torpet Rännilen (Nora) där hemmadottern Edla Nilsson hushållat åt sin änklings far fram till hans död 1921, Lars Erik. Någon stans möts Valfrid och Edla, tycke uppstår och man gifter sig i september 1923 och bosätter sig i Björntorpet i Tungelsta tillsammans med hans föräldrar.

Han är nu skriven som slaktare.

De flyttar några gånger lokalt i Tungelsta innan man bygger eget på Stationsvägen/Klockargatan i Västerhaninge. Äktenskapet är barnlöst, Valfrid Antipas avlider 1970 och hustrun nio år senare.
